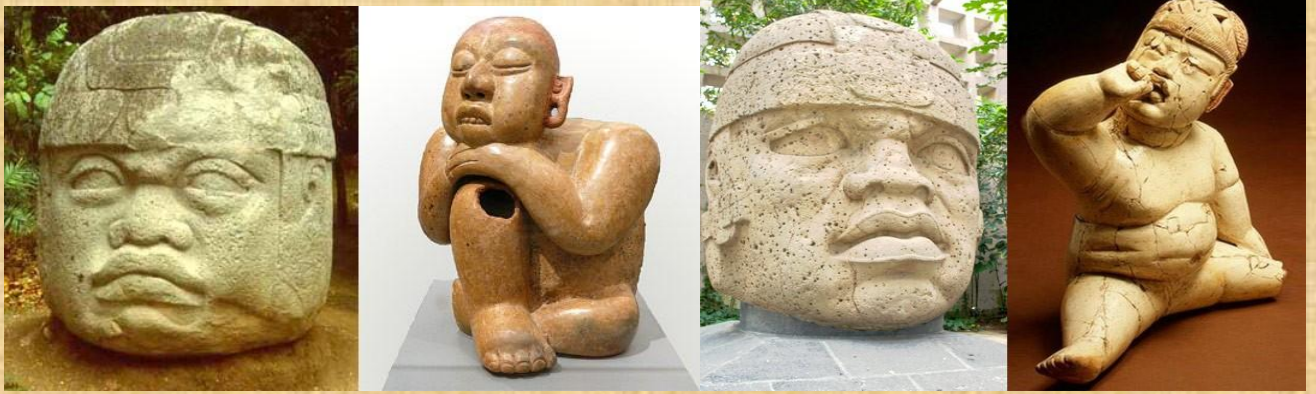

Олмеките, Мезоамерика, днешно Мексико

Олмеките са древна индианска племенна общност, населявала територията на Централна Америка, която в историята е позната като Мезоамерика. Това са земите, на които се разполага днешно [Мексико](#). За тях са намерени данни още от 1400 година преди новата ера и затова те се считат за едно от първите общества в региона, а вероятно и най-старото в Мезоамерика. Олмеките съществуват като общност около хиляда години, след което тяхната цивилизация започва да запада и около 200 пр.н.е. престава да съществува. За този период – до 600 г.пр.н.е, те създават развита за времето си култура сред джунглите на днешно Южно Мексико. Названието ‘олмеки’ означава ‘каучукови хора’ и е дадено от ацтеките заради добива на каучук от дървото *Castilla elastica* – практика, която ацтеките по-късно усвояват. Самите те вероятно са наричали себе си ‘xi’ (ши). Основният град и ритуален център на олмеките е Сан Лоренцо, който днес е свързан с две други древни селища – Теночтитлан (различен от главния град на ацтеките със същото наименование) и Потреро Нуево. Древните индианци са били отлични строители, създали церемониални игрища, къщи и огромни пирамиди, както и внушителни по размери човешки глави, с които са познати и до днес по света. Главите най-често са с височина до 3 метра и маса 30-40 т, направени от базалт. Основен тотем на олмеките е ягуарът.

Краят на олмекската цивилизация се обозначава само условно. В периода 400-200 г. пр. н. е. основните култови средища по източните граници са напуснати, вероятно заради промени в средата на живот, а по северното крайбрежие се установяват нови, които се считат за приемници на предишните – затова се говори за епиолмекска култура. Учените считат за възможна причина за изчезването на олмеките изригване на вулкан в района или пък инвазия на нашественици, макар да не е известно кои са те. Олмекската култура е толкова важна за оформянето на мезоамериканските културни традиции, че за нея се говори като за "култура-майка".